

Zelfs voetballende kinderen zijn op de Westelijke Jordaanoever doelwit van terreur

Vrij Nederland

juli 16, 2026 donderdag 5:00 AM

Copyright 2026 Vrij Nederland B.V., All Rights Reserved

Length: 2613 words

Byline: Carmen Verheijen, Ahmad Alrajabi

Body

In de frisse voorjaarszon staat Khalil Hathaleen (39) tevreden langs de kant van het voetbalveld. Hij kijkt toe hoe zijn oudste dochter Mira (10) aan het voetballen is. Mira heeft, net als veel kinderen in Umm al-Khair – een dorp in de heuvels ten zuiden van Hebron op de bezette Westelijke Jordaanoever – last van nachtmerries en is vaak angstig. Sport helpt haar om even te ontsnappen aan de constante dreiging waarmee ze opgroeit. Hier op het veld, onder het waakzame oog van de dorpsoudsten, kunnen de kinderen hun frustraties en angsten loslaten.

Khalil schrikt op van het geluid van twee pantservoertuigen die de enige geasfalteerde weg van het dorp oprijden. Kolonisten en legervoertuigen scheuren wel vaker via deze weg richting de aangrenzende Israëlische nederzetting. Dat dit regelmatig gevaarlijke situaties oplevert, lijkt de kolonisten niet te deren.

Verstijfd van angst kijken de kinderen naar soldaten en gewapende overheidsfunctionarissen

Dit keer remmen de gepantserde wagens echter af bij het veld waar Khalils dochter en de andere kinderen aan het spelen zijn. De kinderen schrikken op en kijken verstijfd van angst toe hoe vijf soldaten en drie gewapende overheidsfunctionarissen uit de auto's stappen. Zonder iets te zeggen lopen ze naar het veld en bevestigen een A4'tje, netjes verpakt in een insteekhoes, aan de ingang. Khalil ziet het met lede ogen aan en weet meteen hoe laat het is.

'Jullie hebben het recht niet om het veld te slopen; het betekent zo veel voor de kinderen', zegt hij, maar aan de tevreden blikken van de functionarissen ziet hij dat het vergeefs is. Zo snel als ze gekomen zijn, rijden de gepantserde wagens weer weg.

Mira komt huilend op haar vader afgerend. 'Gaan ze morgen het veld slopen?', vraagt ze. Khalil probeert haar uit te leggen dat het dorp twee weken heeft om tegen het bevel in beroep te gaan. Al weet hij, en met hem iedereen in het dorp, dat het beroep slechts uitstel van executie is. Israël heeft met de talloze verwoestingen in zijn dorp al laten zien dat het zich maar door weinig laat tegenhouden. Toch probeert Khalil zijn dochter, en misschien ook zichzelf, te overtuigen: het veld kan worden gered.

Sloopbevel

Het is niet de eerste keer dat Israël een sloopbevel uitvaardigt voor een sportveld. In december vorig jaar werd het voetbalveld in het Aida-vluchtelingenkamp, aan de rand van Bethlehem, met een sloopbevel geconfronteerd. De autoriteiten bevalen de bewoners het veld binnen één week zelf te slopen, anders zouden de kosten op hen worden verhaald. De reden: het veld zou zonder de juiste vergunningen zijn gebouwd – een argument dat Israël standaard aanvoert. Dat de grond eigendom is van de Armeense Kerk en legaal wordt gehuurd door het Aida Jeugdcentrum, deed er voor Israël niet toe.

Het kunstgrasveld in Aida, dat half zo groot is als een regulier voetbalveld en naast de door Israël illegaal gebouwde muur ligt, wordt door honderden kinderen gebruikt om het overvolle vluchtelingenkamp te ontvluchten. Net als veel inwoners van vluchtelingenkampen op de Westelijke Jordaanoever zijn de ruim zeventuizend inwoners van Aida tijdens de Nakba gevlucht. De ooit tijdelijk bedoelde onderkomens zijn verdieping per verdieping uitgebouwd tot permanente, maar krappe woningen.

De voorzitter van de Palestijnse voetbalbond noemde het sloopbevel een schending van het VN-Verdrag

Het voetbalveld is een van de weinige plekken waar kinderen kunnen ontsnappen aan de slechte omstandigheden en het constante toezicht van Israëlische camera's, vertelt de directeur van het sportprogramma van het Aida Jeugdcentrum aan *Middle East Eye*. 'Waar moeten deze kinderen naartoe? Zelfs het eenvoudigste recht om voetbal te spelen wordt hun afgenomen.'

De voorzitter van de Palestijnse voetbalbond (PFA) noemde het sloopbevel een schending van het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind, dat Israël heeft ondertekend. De associatie ziet het besluit als onderdeel van een systematisch beleid om Palestijnse sport onder druk te zetten. De PFA documenteerde dat in de twee jaar na 7 oktober 2023 behalve 269 sportfaciliteiten in Gaza, ook op de Westelijke Jordaanoever twintig sportfaciliteiten deels of volledig zijn gesloopt.

Het sloopbevel in het Aida-vluchtelingenkamp bleef internationaal niet onopgemerkt. Een online petitie, gericht aan FIFA-voorzitter Gianni Infantino en UEFA-voorzitter Aleksander Čeferin, die hen opriep druk uit te oefenen op Israël, werd meer dan 360 duizend keer ondertekend. Ook besteedden verschillende internationale media en influencers aandacht aan het lot van het veld en de kinderen. De campagne wierp haar vruchten af. Čeferin nam meermaals contact op met de Israëlische voetbalbond (IFA) en ook Infantino zou via de Zwitserse overheid en de IFA hebben gelobbyd.

Eind januari werd, tot opluchting van de bewoners van het Aida-vluchtelingenkamp, bekend dat Israël het bevel had opgeschort. Zo werd één veld op de bezette Westelijke Jordaanoever, in elk geval voorlopig, gered.

Kolonisten

Maar niet lang na dit goede nieuws komt Israël dus alweer met een nieuw sloopbevel, nu voor het veldje in Umm al-Khair. En dat terwijl Khalil en zijn dorpsgenoten enkele weken geleden nog lappen kunstgras hebben geplaatst op het stoffige, ruige stuk grond dat al 35 jaar als speelveld dient.

'De meeste kinderen in Umm al-Khair spelen op blote voeten vanwege de moeilijke financiële omstandigheden', vertelt Khalil. Het kunstgras moet van het veld een veilige plek maken voor de 55 kinderen die in het dorp wonen, weg van de kolonisten, met ruimte voor educatieve activiteiten, psychosociale steun en voetbalwedstrijden.

'We proberen het veld altijd netjes en schoon te houden', vertelt Mira terwijl ze naast haar vader op een bankje langs het veld zit. Maar echt ontsnappen aan de groeiende en steeds schaamtelozer wordende groep kolonisten is in Umm al-Khair niet mogelijk, zegt Khalil met een bezorgde blik.

'Dat het veld illegaal is en niet over de juiste vergunningen zou beschikken, klopt niet'

Zelfs voetballende kinderen zijn op de Westelijke Jordaanoever doelwit van terreur

Mira's neefje Thair (11) komt aangerend en vertelt dat het veld een plek is die hem helpt zich mentaal beter te voelen. Al gaat vrijuit voetballen in Umm al-Khair niet vanzelf: 'Als we spelen en de bal aan de kant van de kolonisten terechtkomt, pakken zij hem af. We zijn al ongeveer twintig ballen kwijtgeraakt.' Hij voelt zich heel verdrietig over het sloopbevel: 'Het voelt alsof ze mijn hobby en mijn toekomst kapot willen maken.'

Vanaf het moment dat het voetbalveld werd aangelegd, begonnen de kolonisten, met behulp van de Israëlische politie, het leger en de kolonistenorganisatie Regavim, een lobbycampagne om het veld te laten slopen. Regavim schreef een brief aan de Israëlische minister van Defensie en het hoofd van de IDF om hen erop te wijzen dat het voetbalveld 'illegaal' is en een 'bedreiging' vormt voor de nabijgelegen nederzetting, vertelt Khalil. 'Kolonisten kwamen op het hoogtepunt meerdere keren per dag het dorp in om bewoners te intimideren, te filmen en te bedreigen. Eerlijk gezegd waren we na weken van druk uitoefenen niet verbaasd toen het sloopbevel werd uitgevaardigd.'

Dat het veld illegaal is en niet over de juiste vergunningen zou beschikken, klopt niet, zegt Khalil. De grond werd ooit aangekocht door de van oorsprong bedoeïenenfamilies, die hier in 1948 tijdens de Nakba vanuit het dorp Tel Arad – in wat nu Israël is – naartoe vluchtten. Deze bedoeïenenfamilies kochten grote stukken grond van de Palestijnse eigenaren en begonnen er schapen te houden en olijven, druiven en graan te verbouwen.

Sinds 1981 staat het leven van de inwoners van Umm al-Khair zwaar onder druk door de vestiging van de Carmel-nederzetting. Wat begon als een militaire post, groeide, ten koste van de grond van Umm al-Khair, uit tot een grote nederzetting met 465 bewoners, een synagoge, torahschool, kinderopvang en gemeenschapshuis met speeltuin, gymzaal en bibliotheek. Volgens het Internationaal Gerechtshof zijn alle Israëlische nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever, waaronder Carmel, in strijd met het internationaal recht. Inmiddels is Umm al-Khair bijna volledig door de Carmel-nederzetting ingesloten. Toch blijven de kolonisten op zoek naar manieren om uit te breiden.

Graafmachines en bulldozers

De nieuwste buitenpost werd vorig jaar door kolonisten gevestigd op enkele tientallen meters van Umm al-Khairs gemeenschapshuis en het voetbalveldje. Wekenlang bewerkten kolonisten met graafmachines en bulldozers het land om het voor te bereiden op de caravans die ze er uiteindelijk zouden plaatsen.

Khalil en de andere bewoners weten dat hun telefoons tot de weinige middelen behoren waarmee ze zich enigszins kunnen beschermen. Het is voor Khalil en de andere bewoners een automatisme geworden om hun camera's erbij te pakken wanneer kolonisten het dorp lastigvallen. Al is dat niet zonder risico, weet Khalil als geen ander.

Een klein jaar geleden werd Khalils broer, Awdah Hathaleen, gedood toen hij de beruchte kolonist Yinon Levi filmde. Levi was die dag vanaf 's ochtends vroeg met een graafmachine in de weer om de waterleiding, die heel Umm al-Khair van drinkwater voorziet, te verbrijzelen. 'Tegen het middaguur liepen de spanningen steeds verder op. We probeerden Yinon te stoppen, maar ineens trok hij een pistool', vertelt Khalil. 'Hij begon ermee om zich heen te zwaaien en te dreigen.' Niet veel later schoot Yinon Awdah 'gericht en doelbewust' in zijn borst, zo is te zien op de beelden die Awdah zelf heeft gemaakt.

Inmiddels wordt de nieuwe nederzetting door tientallen kolonisten bewoond

Veel dorpsgenoten, onder wie kinderen, waren getuige van de moord op Awdah, die docent Engels en activist was en een grote rol speelde in het vreedzame verzet van Umm al-Khair. Zo werkte hij ook mee aan de Oscar-winnende documentaire *No Other Land* (2024). Terwijl het Israëlische leger het lichaam van Awdah tien dagen vasthield, zodat hij niet begraven kon worden, werd Yinon Levi na enkele dagen huisarrest weer vrijgelaten. Hij is nog niet veroordeeld.

Een maand na Awdahs dood plaatsten de kolonisten de eerste caravans in de nieuwe nederzetting. Hoewel een Israëlische rechtbank de kolonisten aanvankelijk verbood de caravans te bewonen, trok al een dag na die uitspraak de eerste familie erin, waarna het bevel enkele maanden later werd ingetrokken.

Zelfs voetballende kinderen zijn op de Westelijke Jordaanoever doelwit van terreur

Inmiddels wordt de nieuwe nederzetting door tientallen kolonisten bewoond en in mei van dit jaar plaatsten ze, onder toezicht van het leger, nog vijf extra caravans. Behalve het voetbalveld, staan ook de 96 woningen van Umm al-Khair onder druk.

‘Het hele dorp kan op elk moment worden gesloopt’, zegt Khalil, wijzend naar de huizen, die veelal zijn gemaakt van betonblokken en golfplaten daken met daarop watertanks. Alle woningen in Umm al-Khair, waaronder die van Khalil en zijn gezin, hebben al jaren geleden een sloopbevel gekregen. ‘Het huis van mijn ouders en het gemeenschapshuis zijn al twee keer gesloopt.’ Ook de kinderen weten dat hun huis op elk moment kan worden vernietigd, zegt hij. ‘Ze voelen zich zelfs thuis niet veilig.’ Terwijl Umm al-Khair voor bewoners met de dag meer begint te voelen als een gevangenis, ingesloten door nederzettingen, kunnen de bulldozers elk moment binnenrijden.

De situatie in Umm al-Khair is tekenend voor die van alle Palestijnse gemeenschappen in Gebied C op de bezette Westelijke Jordaanoever, waar Israël sinds de Oslo-akkoorden van 1995 als interim-overeenkomst tijdelijk het civiele en militaire bestuur in handen kreeg, vertelt Yair Dvir van de Israëlische mensenrechtenorganisatie B’Tselem.

Mira vertelt dat ze 's nachts bang is dat kolonisten haar familie komen lastigvallen

Dvir en zijn collega's onderzoeken mensenrechtenschendingen door Israël in de bezette gebieden en documenteerden na 7 oktober 2023 hoe 59 gemeenschappen in Gebied C met geweld werden verdreven. Ook het VN-coördinatiebureau voor noodhulp (OCHA) documenteerde in die periode een scherpe toename van het aantal vernietigingen op de gehele Westelijke Jordaanoever – 3.796 structuren met in totaal 6.632 ontheemden tot gevolg.

‘Umm al-Khair wordt al jaren geraakt door een gecombineerde aanval van alle staatsstructuren, maar de frequentie en intensiteit van deze aanvallen nemen toe’, zegt Dvir. Hij vertelt hoe kolonisten, financieel en praktisch gesteund door de overheid, steeds meer land innemen. ‘Vroeger raakten Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever vooral ontheemd door vernietigingen uitgevoerd door het Israëlische leger, nu ook door pogroms van kolonistenmilities, vaak met de deelname of passieve aanwezigheid van het leger.’

Volgens hem is Israël bezig met de ‘uitwissing’ van het Palestijnse collectieve bestaan. ‘Op de hele Westelijke Jordaanoever staan enorme billboards met de Arabische slogan “*Geen toekomst in Palestina*”. Alle noodzakelijke middelen, inclusief geweld, zullen worden ingezet om te zorgen dat deze slogan werkelijkheid wordt.’

Mira vertelt dat ze 's nachts bang is dat kolonisten haar familie komen lastigvallen of dat het huis door het leger wordt doorzocht. Haar neef Thaer maakte dat mee de avond nadat hun oom Awdah was doodgeschoten. Het leger haalde Thaers huis overhoop, blinddoekte zijn vader en arresteerde hem samen met een tiental andere mannen uit het dorp.

‘Het voetbalveld is de enige veilige plek waar ze nog kind kunnen zijn’

‘Ik wilde eigenlijk profvoetballer worden’, vertelt Thaer, ‘maar vanwege de aanvallen van kolonisten en het leger heb ik besloten advocaat te worden.’ Kijkend naar de nederzetting zegt hij: ‘Ik voel me nooit veilig in Umm al-Khair.’ Kolonisten kunnen op elk moment het dorp binnenvallen. In mei gebeurde dat nog, vertelt hij: ‘Ze kwamen het veld op om ons te bedreigen.’ Hij wijst naar het bankje waar de kolonisten op zaten. ‘Het waren er ongeveer vijftien en ze zongen en schreeuwden dingen in het Hebreeuws naar ons.’

‘Umm al-Khair Forever’

Khalil maakt zich zorgen om de mentale staat van de kinderen. Zijn eigen kinderen komen regelmatig huilend thuis wanneer het leger het dorp weer is binnengevallen. ‘Als vader in Umm al-Khair moet je je kinderen drie keer zoveel geruststelling en emotionele steun geven als andere ouders. Je probeert er alles aan te doen om ze zich veilig te laten voelen en ervan te overtuigen dat het leven nog normaal kan zijn, maar de dagelijkse druk en het geweld maken dat bijna onmogelijk.’

Zelfs voetballende kinderen zijn op de Westelijke Jordaanoever doelwit van terreur

Hij ziet dat, wanneer kolonisten het dorp binnenvallen, de oudere kinderen hun moeders en jongere broertjes en zusjes proberen te beschermen. 'Ze hebben een niveau van bewustzijn en volwassenheid ontwikkeld dat ver boven hun leeftijd ligt.'

Juist daarom is het veldje ook zo belangrijk: 'Het voetbalveld is de enige veilige plek waar ze nog kind kunnen zijn; hier kunnen ze hun stress kwijt.'

Omringd door Israëlische vlaggen en nederzettingen zijn Mira en Thaer dagelijks op het veld te vinden. 'Na school komen we hier om te spelen en soms organiseren we wedstrijden', vertelt Thaer. Mira laat een paars voetbaltenue zien met daarop een afbeelding van haar vermoorde oom Awdah en de tekst '*Umm al-Khair Forever*'. Na zijn dood is het veld naar hem vernoemd en hebben alle kinderen een tenue gekregen dat ze met trots dragen.

Nu ook het voetbalveld dreigt te verdwijnen, dringen de gevolgen van de bezetting nog verder door in de levens van de kinderen. Maar, zegt Mira vastberaden: 'Zelfs als ze ons veld afpakken, zullen we altijd proberen het weer terug te krijgen.'

Over de auteurs

Carmen Verheijen (2000) is freelance journalist en masterstudent Conflict Studies. Ze schrijft over machtssystemen en deed onderzoek naar de dekolonisatie van westerse media. Ahmad Alrajabi (1994) is freelance journalist en producent in Hebron, Palestina, waar hij verslag doet van het dagelijks leven onder de bezetting.

Load-Date: September 8, 2026